

ДВНЗ «Ужгородський національний університет
Факультет туризму та міжнародних комунікацій

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ

22–23 КВІТНЯ
2026

Ужгород

Міністерство освіти і науки України,
Управління туризму та курортів Закарпатської обласної військової адміністрації
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет туризму та міжнародних комунікацій
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, географічний факультет,
кафедра країнознавства та туризму
Державний біотехнологічний університет
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
ДВНЗ «Хмельницький національний університет»
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Antalya Bilim University (Turkey)
Інститут економічного розвитку та соціальних досліджень (Туреччина)
WSHIU Academy of Applied Sciences (Poland)
Agora Italian Academy (Італія)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Молдавський державний університет (Молдова)

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ»

Збірник наукових праць

22-23 квітня 2026 р.

**Ужгород
2026**

УДК 338.48:640.4(043.2)

A43

Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики: матеріали IV Міжнародної наукової конференції (22-23 квітня 2026 р.) [Електронне видання]. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла, 2026. 463 с. ISBN 978-617-8576-24-0 (PDF)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Наталія Габчак, голова редакційної колегії, кандидатка географічних наук, декан факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»

Mehmet Yazıcı, Prof. Dr. Dean of the Faculty of Tourism, Antalya Bilim University (Antalya, Türkiye)

Gözdegül Başer, Assoc. Prof. Dr., Head of the Department of Tourism Management, Vice Dean, Faculty of Tourism, Antalya Bilim University (Antalya, Türkiye)

Atiya Thabet Abuharris, Professor, The Libyan Academy of Post Graduate Study, Tourism and Hospitality Department (Libya)

Paulina Kolisnichenko, Doctor of Economic Sciences, Vice Rector for International Cooperation, WSHIU Academy of Applied Sciences, Poznan, (Poland)

Mauro di Chicco, Founder & General Manager, Educational organization «Agora Italian Academy» (Italian)

Anzor Devadze, PhD in Economics, Professor, Faculty of Tourism, Head of the Department of Tourism, Batumi Shota Rustaveli State University (Georgia)

Maria Hamuraru, Doctor of Economics, Associate Professor, Vice-rector of economic and financial activity, Moldova State University

Сергій Запотоцький, доктор географічних наук, професор, декан географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Мирослав Заячук, доктор географічних наук, професор, декан географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Володимир Великочий, доктор історичних наук, професор, декан факультету туризму Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

Ігор Журба, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, ДВНЗ «Хмельницький національний університет»

Галина Омельченко, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри туризму, Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Василь Кифяк, доктор економічних наук, професор, Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

Ганна Машіка, доктор географічних наук, професорка, завідувачка кафедри туризму, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Роман Корсак, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Руслана Жовтани, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри міжнародних комунікацій ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Галина Кіш, кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Мар'яна Попик, кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Відповідальний секретар: Уляна Ханас, кандидат філософських наук, доцентка кафедри туризму, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Технічна підтримка: Іван Годя, кандидат економічних наук, доцент кафедри ТІПРГ, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

*Рекомендовано до друку та опублікування
Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №7 від 30 квітня 2026 р.)*

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за достовірність наведеної інформації, зокрема статистичної, власних імен, фактів, цитат та інших даних несуть автори публікацій.

<i>Валентина Жученко</i>	
Культурна спадщина як стратегічний ресурс туристичних дестинацій	55
<i>Вікторія Іллей, Наталія Худик</i>	
Інноваційний розвиток туризму в умовах глобальних змін	59
<i>Юліанна Іллей, Наталія Худик</i>	
Брендинг територій як результат розвитку подієвого туризму: світовий досвід	63
<i>Катерина Карпова, Марина Грабар</i>	
Весільний туризм: сучасні тенденції та вплив на готельну індустрію	66
<i>Арсеній Кислий</i>	
Вплив воєнних викликів на функціонування туристичних дестинацій України	71
<i>Василь Кифяк</i>	
Проблеми і перспективи розвитку туризму в транскордонному просторі західної України	75
<i>Пауліна Колісніченко, Томаш Гурський</i>	
Транскордонні аспекти економічної безпеки МСП у сфері туризму	79
<i>Каріна Косовська, Оксана Гриндій</i>	
Розвиток туризму в Хмельницькій області в умовах війни	83
<i>Руслана Кривенкова</i>	
Публічне управління туристично-рекреаційною галуззю Республіки Сінгапур	86
<i>Аліна Кузьміна, Галина Омельченко</i>	
Мікротуризм як фактор відновлення туристичної сфери України у посткризовий період	90
<i>Ангеліна Кулакевич, Аліна Колісник, Галина Омельченко</i>	
Емоційний досвід як чинник формування конкурентоспроможної туристичної пропозиції	93
<i>Ігор Лях, Ганна Машика, Руслана Жовтані, Мар'ян Ценкнер, Артемій Ціпіньо</i>	
Туристичні атракти Закарпатської області: сучасні цифрові інструменти збереження, візуалізації та промоції	96
<i>Mehmet Yazıcı</i>	
Effects of the War in the Middle East on Türkiye's Tourism	101

Василь Кифяк

д-р екон. наук, професор

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Україна

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ТРАНСКОРДОННОМУ ПРОСТОРИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Зростання ролі туризму в економічному розвитку багатьох країн свідчить про актуальність досліджень проблем і перспектив розвитку туризму в Україні. Особливого значення такі дослідження набувають у прикордонних територіях Західної України, де військові дії менш інтенсивні, а туристичний потенціал для розвитку транскордонного туризму великий.

Зарубіжні та українські науковці вже тривалий період досліджують питання організації транскордонного співробітництва за багатьма видами економічної діяльності, в тому числі і в сфері туризму.

Так, зокрема, Tomasz Studzieniecki (Studzieniecki, 2026), визначає вплив транскордонного співробітництва на розвиток туризму в Польщі. На важливості туристичних проєктів у транскордонному просторі в рамках політики згуртування ЄС та політики сусідства, що реалізуються на прикордонних територіях Польщі акцентують увагу Sylwia Dołzbłasz, Andrzej Raczyk та Małgorzata Leśniak-Johann (Dołzbłasz, et al., 2025). Юля Згурська (Zghurska, 2023), вважає, що транскордонне співробітництво є потужним інструментом розвитку міжнародного ділового туризму, рушійною силою зростання привабливості певної території як туристичного напрямку для ділових мандрівників, що значно підвищить рівень економічної активності в регіоні та створить нові робочі місця. Сутність та специфіку функціонування транскордонних туристичних кластерів висвітлює Павло Бушуєв (Bushuiev, 2023) та інші.

Водночас, транскордонний простір Західної України має свої особливості та переваги, які є основою для перспективного розвитку туризму.

Аналіз географічного та геополітичного розташування, забезпеченості природними рекреаційними ресурсами, культурно-історичної спадщини, етнічних зв'язків, свідчить, що прикордонні території Волинської, Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської та Чернівецької областей мають протяжні кордони з багатьма країнами ЄС (Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія) та Молдовою, що створює високу щільність та інтенсивність міжнародних контактів.

Всі західноукраїнські області входять до складу єврорегіонів «Буг», «Карпатський» та «Верхній Прут», що сприяє розвитку прикордонного туризму, зокрема екотуризму, культурно-історичного та етнотуризму, освітнього та наукового, гастро та івент туризму і ін.

Більшість вищезазначених прикордонних областей України та прикордонні території сусідніх країн поєднують гори Карпати, що дозволяє розвивати активні види туризму (гірськолижний, водний, кінний, велосипедний, пішохідний, мисливський, пригодницький, пізнавальний), які передбачають сходження на найвищі гори Карпат (Говерлу, Бребенескул, Піп Іван, Петрос), відпочинок у гірськолижних центрах, відвідування національних природних заповідників, організацію сплавів по гірських річках, кінних, велосипедних та пішохідних маршрутів.

Важливою особливістю для розвитку туризму в транскордонному просторі у прикордонних областях Західної України є розвинена сітка залізничних та автомобільних шляхів, наявність великої кількості контрольно-пропускних пунктів та близькість до великих міст сусідніх країн, що є передумовою для транзитного туристичного обслуговування, організації короткострокових поїздок, шопінг-турів та турів вихідного дня.

Ще однією особливістю прикордонних областей Західної України є наявність природно-рекреаційних ресурсів, зокрема лікувально-оздоровчого типу, що підтверджують Валерій Руденко та Степан Руденко (Руденко, і Руденко, 2025), оцінюючи туристично-ресурсний потенціал Українських Карпат. Вони, зокрема, зазначають: «найсприятливіші умови розвою

туристично-рекреаційних організацій за величиною потенціалу сформувались у такій десятці первинних екосистем районного рівня, як: Чоп-Мукачівській (13,07%), Стужинсько-Рунській, Невицько-Чинадіївській, Хустсько-Солотвинській, Туріївсько-Свалявській (4,04%), Завійсько-Ямницькій, Стрийсько-Жидачівській, Славсько-Сколівській, Надвірнянсько-Печеніжинській та Вашковецько-Глибоцькій (2,92%)», що дозволяє розвивати екологічний, рекреаційний і інші види спеціалізованого туризму та залучати туристів з прикордонних територій сусідніх країн. Окрім цього, Карпатський регіон володіє «величезними запасами майже усіх відомих типів мінеральних вод, родовища яких налічують понад 800 джерел і свердловин, прісноводними та низькомінералізованими торфовими грязями, єдиними в Україні родовищами озокериту, соляними шахтами та печерами з унікальними мікрокліматичними умовами, м'яким кліматом з особливостями гірського, що дозволяє створювати в різних ландшафтних умовах кліматичні курорти (Карпатський регіон: актуальні проблеми та перспективи розвитку, 2013).

Західна Україна має багатий культурний спадок, що включає історичні міста, архітектурні пам'ятки, традиції та ремесла. Львів, Чернівці, Ужгород, Івано-Франківськ, Луцьк – це міста з унікальною архітектурою, які мають міста побратими в прикордонних регіонах сусідніх країн та активно приваблюють туристів не тільки з України, але й з-за кордону.

Важливим фактором для розвитку транскордонного туризму є українська гостинність. Місцеві жителі прикордонних громад готові поділитися своїми традиціями, кухнею та культурою, що створює приємну атмосферу для іноземних туристів. Спільні культурні та гастрономічні традиції із мешканцями сусідніх країн є ще однією додатковою перевагою для туристів.

Вагоме значення для розвитку туризму в транскордонному просторі Західної України відіграє активна підтримка ЄС прикордонних територіальних громад через різноманітні програми, що включають фінансування інфраструктурних проєктів, розвиток етнотуризму та створення

транскордонних туристичних маршрутів. Це дозволяє залучати інвестиції і створювати нові можливості для туризму.

Ці та інші особливості і переваги формують значний потенціал та перспективи для розвитку транскордонного туризму, завдяки поєднанню природних рекреаційних ресурсів, культурно-історичної спадщини, вигідного географічного розташування та підтримки міжнародних ініціатив.

Разом з тим, попри значний потенціал, розвиток туризму у транскордонному просторі Західної України стримується низкою проблем.

Найперше, не всі прикордонні райони мають якісні автошляхи та залізничні маршрути. Перевантажені пункти пропуску, повільні процедури проходження кордону та черги знижують привабливість коротких туристичних поїздок. Потребує розбудови туристична інфраструктура та впровадження цифрових сервісів для туристів. Обмежена кількість спільних туристичних маршрутів та відсутність єдиного бренду. Недостатня промоція культурних і природних об'єктів та обмежені маркетингові зусилля. Слабка інтеграція в європейські туристичні кластери та низька інвестиційна активність у прикордонних громадах - все це стримує розвиток туризму в транскордонному просторі Західної України.

Список використаних джерел:

1. Карпатський регіон: актуальні проблеми та перспективи розвитку (2013). /Монографія у 8 томах. Том1. Екологічна безпека та природно-ресурсний потенціал. 2013. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20130001.pdf>
2. Руденко В. П., Руденко С. В. (2025). Менеджмент туристично-ресурсного потенціалу Українських Карпат/ Журнал «Успіхи і досягнення в науці». №12 (22). 2025. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/34376/34351>
3. Bushuiev Pavlo. (2023). PECULIARITIES OF THE FUNCTIONING OF CROSS-BORDER TOURISM CLUSTERS IN UKRAINE. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/threeseas/article/view/2056/2063>

4. Studzieniecki Tomasz, (2026). "Cross-border cooperation as a factor of tourism development in Poland's border areas, "Miscellanea Geographica. Regional Studies on Development, Sciendo, vol. 30(1), pages 33-41. URL: <https://ideas.repec.org/a/vrs/mgrsod/v30y2026i1p33-41n1005.html>
5. Sylwia Dołzbłasz, Andrzej Raczyk & Małgorzata Leśniak-Johann (2025). The Importance of Tourism in Cross-Border Cooperation: Evidence from the Borderlands of Poland/ Published online: 29 Jan 2025. URL: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08865655.2025.2457628?__cf_chl_tk=dG0UqfKSOG804vFnaIyiUeFb3D_7lye.csPpQIKIfkM-1772441201-1.0.1.1-MZOyIO.zqhFPCRXC6cM3b_4dzPj.1L1TA8sEjxDD.sE
6. Zghurska, Y. (2023) Cross-border cooperation as an important driver of international business tourism development. Socio-Economic Problems and the State (electronic journal), Vol. 29, no. 2, pp. 39-47. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23zyvmdt.pdf>

Пауліна Колісніченко

д-р екон. наук, професор

Томаш Гурський

магістр

ВШТІП Академія Прикладних наук, Познань, Польща

ТРАНСКОРДОННІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МСП У СФЕРІ ТУРИЗМУ

У дослідженні здійснено комплексний аналіз впливу транскордонного співробітництва на економічну безпеку малих і середніх підприємств у сфері туризму. Розширено теоретико-методичні підходи до оцінки економічної безпеки через включення транскордонного компонента. Запропоновано інтегральний індекс транскордонної стійкості та ризик-орієнтовану модель.